

OHJE SMILE-LASERLEIKKAUKSEEN TULEVALLE

Tervetuloa silmäleikkaukseen Silmäasemalle. Asiantuntevan leikkaustiimimme tavoitteena on varmistaa, että toimenpide on sinulle mahdollisimman miellyttävä ja turvallinen kokemus.

Luethan alla olevat ohjeet huolellisesti ennen toimenpiteeseen tuloa.

Mikäli jokin asia jää mietityttämään, voit soittaa Silmäaseman asiakaspalveluun, puh. 010 190 200 (valtakunnallinen ajanvaraus ja leikkausneuvonta, palveluajat: ma-pe 8-21, la 9-18).

ENNEN LEIKKAUSTA

- Yleissairauksien, kuten verenpaine-, sydäntauti tai diabetes, tulee olla hyvällä hoitotasolla.
- Mikäli käytät verenohennuslääkityksenä Marevania, tulisi INR-arvon olla omalla hoitotasolla (yleensä 2-3.5) ja kontrolloituna viikon sisällä ennen leikkausta omassa terveyskeskuksessa.
- Esteitä leikkaukselle ovat kuume, yskä, vatsatauti, silmätulehdus sekä tulehdus kasvojen ja/tai suun alueella (esim. herpes, luomireunan tulehdus, akuutti hammastulehdus tai kiputila)
- Lasertoimenpidettä ei tehdä raskauden tai imetyksen aikana. Raskauden ja imetyksen aikana muuttunut hormonitasapaino vaikuttaa silmän taittovoimakkuuteen, mm. silmän sarveiskalvon paksuuteen sekä kaarevuuteen. Tästä johtuen taittovirheen korjaus voi johtaa virheelliseen lopputulokseen. Lasertoimenpide voidaan suorittaa ennen raskautta tai aikaisintaan 3 kk imettämisen loputtua.
- Kerrothan ennen leikkausta kirurgille mahdollisista ammatinvalintaan tai ammattiin liittyvistä näkövaatimuksista tai niiden rajoituksista.
- Mikäli sairastut ennen leikkausta, olethan yhteydessä asiakaspalveluumme, puh. 010 190 200 (valtakunnallinen ajanvaraus ja leikkausneuvonta, palveluajat: ma-pe 8-21, la 9-18).

Muuta huomioitavaa ennen leikkausta

- Pehmeitä piilolinsejä ei tule käyttää viikkoon ja kovia piilolinsejä kolmeen viikkoon ennen leikkausta.
- Ripsien pidennyksiä ei ole suositeltavaa olla leikkaukseen tullessa. Ne hankaloittavat luomireunan puhdistusta ja voivat irrota suojeleipin poiston yhteydessä.
- Ripsien kestäväriä ei tule laittaa alle kahteen vuorokauteen ennen leikkausta.
- Leikkausta edeltävänä iltana tai leikkauspäivän aamuna on hyvä käydä suihkussa ja pestä hiukset.

LEIKKAUSPÄIVÄNÄ

- Muista: vain terveenä leikkaukseen!
- Leikkauspäivänä voit ottaa lääkkeitä aamulla normaalisti ja syödä kevyesti.

- Pukeudu puhtaisiin, väliin ja mukaviin vaatteisiin.
- Tule leikkaukseen ilman meikkiä tulehdusriskin välttämiseksi.
- Varaa käyntiin aikaa vähintään 2 tuntia ja huomioi, että autolla ajo on kiellettyä leikkauksen jälkeen ja muutenkin kotiin palatessa on mukana hyvä olla saattaja, koska silmät ovat valonarat ja ne voivat vuotaa ja kirvellä.

Tuo mukanasasi leikkaukseen

- täytetty esitietolomake
- henkilötodistus ja Kela-kortti
- leikkaussopimus
- käytössäsi olevat silmälasireseptit
- tarvitsemasi lääkkeet (esim. astmasuihkeet, insuliini, nitro)
- S-Etukortti, jos on

TOIMENPITEEN KULKU

Tarvittaessa saat rentouttavan esilääkkeen ennen leikkausta. Leikkaussalissa silmäluomet puhdistetaan, silmän pinnalle laitetaan puuduttava tippa ja luomituki asetetaan pitämään silmäluomet auki. Toimenpide on nopea. Laserointi itsessään kestää noin 30 sekuntia per silmä ja leikkaussalissa ollaan kokonaisuudessaan noin 15–30 minuuttia.

SMILE-toimenpide suoritetaan femtosekuntilaserilla ilman sarveiskalvoon muodostettavaa läppää. SMILE on edistysellinen ja mahdollisimman vähän silmän pintaan kajoava keino korjata silmän taittovirhe ja sitä voidaan verrata täyhystyskirurgiaan.

SMILE-toimenpiteessä sarveiskalvon sisään lähetetään laserpulseja kahteen päällekkäiseen kerrokseen. Tästä muodostuu solukerros eli lentikkeli, jonka paksuus määräytyy taittovirheen mukaan. Sarveiskalvon reunalle tehdään pieni tunneli, jonka kautta lentikkeli poistetaan.

Toimenpiteen vaikutus perustuu silmän taittovoiman korjaamiseen ja sitä myötä näön paranemiseen. SMILE on silmälle hellempi kuin perinteiset menetelmät. Silmien kuivumista on vähemmän perinteisiin menetelmiin verrattuna ja tekniikan etuna on erinomainen leikkaustuloksen pysyvyys.

Silmissä voi tuntua roskan tunnetta ja silmien vetistystä, mutta näkö paranee noin vuorokauden sisällä toimenpiteestä.

Leikkauksen jälkeiset oireet ja mahdolliset riskit on kuvattu alla.

LEIKKAUKSEN RISKIT

Taittovirhekirurgian riskit ovat harvinaisia, mutta täysin riskitöntä kirurgista toimenpidettä ei ole olemassa. SMILE-leikkaukseen liittyy seuraavanlaisia mahdollisia riskejä:

Silmien kuivuminen

Silmien kuivuminen on vähäistä SMILE-toimenpiteen jälkeen muihin leikkausmenetelmiin verrattuna. Tästä huolimatta osalla silmät ovat herkemmat kuivumiselle toimenpiteen jälkeen. Leikkauksen jälkeen saat ohjeet kostutustippojen käytöstä, joista on hyötyä säännöllisesti käytettynä.

Poikkeava hoitovaste

Lähes kaikki potilaat vapautuvat silmälasien käytöstä ja suurin osa asiakkaistamme näkee leikkauksen jälkeen ilman silmälasia yhtä hyvin tai paremmin kuin silmälasilla ennen toimenpidettä. Sadan prosentin varmuutta silmälasista eroon pääsemiseksi emme kuitenkaan voi luvata, sillä hoitovaste ja silmälasista vapautuminen riippuvat aina myös lähtöarvoista sekä yksilöllisistä näkövaatimuksista. Suurien taittovirheiden suhteen on isompi riski, että silmälasia joutuu käyttämään ajoittain. Taittoarvojen vakiintumista kannattaa odottaa muutama kuukausi leikkauksen jälkeen. Ikänäkö on normaalia iän mukanaan tuomaa lähinäön heikkenemistä, leikkaus ei estä sen ilmenemistä myöhemmässä vaiheessa. Silmäasemalla laserkirurgisten leikkausten korjaustarve on alle 2 %.

Epätäydellinen laserointi

Laserointi voi jäädä epätäydelliseksi, jolloin toimenpide voidaan keskeyttää. Toimenpide on mahdollista uusua muutaman kuukauden sisällä. Joissakin tapauksissa toimenpide voidaan jatkaa loppuun myös samana päivänä. Tämä ei vaikuta lopputulokseen.

Tulehdus

Bakteeritulehdusriski on taittovirhekirurgiassa minimaalinen: alle yksi 10.000 leikkauksesta. Tulehduksia ennaltaehkäistään toimenpiteessä huolellisella aseptiikalla, steriileillä leikkausvälineillä ja antibioottisilmätipoilla. Antibiootti-kortisonisilmätippoja käytetään yhdestä kahteen viikkoa leikkauksen jälkeen. Sarveiskalvoon voi tulla leikkauksen jälkeen ns. steriili tulehduksita, jolloin tulehdussolut samentavat sarveiskalvoa ja heikentävät näöntarkkuutta. Tämänkaltaisen leikkauksen jälkeinen ärsytystila on harvinainen ja yleensä lievä muutos, joka hoidetaan lisäämällä kortisonisilmätipan määrää.

Sarveiskalvon pullistuma

Leikkausta edeltävillä tutkimuksilla selvitetään sarveiskalvon rakenne. Jos sarveiskalvo on ennen laserleikkausta epätavallisen ohut tai epäsäännöllinen, leikkaus voi aiheuttaa sarveiskalvon pullistumaa eli ectasiaa. Edetessään muutos alentaa voimakkaasti näöntarkkuutta. Ectasia on hoidettavissa sarveiskalvon kovetushoidolla. Ectasian välttämiseksi emme koskaan ohenna sarveiskalvoa turvallisen minimirajan alle. Myös leikkaustavan valinnalla voidaan vaikuttaa riskin olemassaoloon.

LASERLEIKKAUKSEN JÄLKEEN

Leikkauksen jälkeen on erityisen tärkeää noudattaa ohjeita, näin pystyt välttämään mahdollisia komplikaatioita.

Näkö on leikkauspäivänä utuinen. Leikkaushaavan paranemisen aikana silmä voi vetistää, kirvellä ja silmässä voi olla hiekantunnetta sekä valon arkuutta. Näkö tarkentuu ensimmäisten vuorokausien kuluessa. Näönlaatu (kontrastiherkkyys) on jonkin verran alentunut, mutta paranee seuraavien kuukausien aikana.

Lääkäri kirjoittaa sähköiset reseptit, joista löydät silmätippojen annosteluohjeet

Antibioottitippoja käytetään ennaltaehkäisemään tulehdusta ja edistämään sarveiskalvon paranemista. Silmien kuivuutta esiintyy ensimmäisten viikkojen aikana. Kuivuus voi aiheuttaa roskantunnetta ja heikentää väliaikaisesti näkemisen laatua. Kostutustippa helpottaa silmien kuivumista ja siitä aiheutuvaa kirvelyä. Kosteuttavia silmätippoja kannattaa käyttää etenkin alussa tiheästi, noin 1–2 tunnin välein.

Vältä leikkauksen jälkeen ensimmäisen viikon aikana:

- voimakkaita luomien puristusliikkeitä (mm. tipan laittamisen jälkeen), silmien koskettelua ja hieromista
- raskaita ponnisteluja (hikeä ei saa mennä silmiin), pölyisiä ja savuisia paikkoja
- veden pääsyä silmiin peseytymisen yhteydessä
- saunomista, uintia ja vesijumppaa
- silmämeikin käyttöä (ripsien kestovärit ja pidennykset ovat sallittuja aikaisintaan kuukauden kuluttua leikkauksesta)
- hammaslääkärissä tai suuhygienistillä käyntiä, ellei tilanne vaadi äkillistä hoitoa

Sairausloma

Lääkäri kirjoittaa sinulle tarvittaessa sairauslomaa yleensä 1–3 päivää. Huomioithan, että sairauslomaa kirjoittaessaan lääkäri ei voi ottaa kantaa poissaolon palkallisuuteen.

Jälkitarkastus

Leikkauksen jälkeisiä kontrollikäyntejä tarvitaan yhdestä kahteen. Niistä ensimmäinen sovitaan leikkauksen yhteydessä lääkärin ohjeen mukaan. Huomioithan, että kontrolliajoista ei tule muistutusta.

MIKÄLI LEIKATUSSA SILMÄSSÄ ILMENEE VOIMAKASTA SÄRKYÄ, NÄKÖ HUONONEE, SILMÄ RÄHMII TAI TULEE VOIMAKASTA KIPUA JA PAHOINVOINTIA:

- Ota yhteyttä leikkaukseen lääkäriin ensisijaisesti tekstiviestillä. Yhteystiedot löydät sairaalasta annetusta käyntikortista.
- Yöllä tai viikonloppuna ole yhteydessä kunnalliseen päivystykseen.

Silmäaseman valtakunnallinen ajanvaraus/leikkausneuvonta puh. 010 190 200 (palveluajat: ma-pe 8-21, la 9-18)